

Odluka:

VSRH Revt 73/2009-2

Zbirni podatci

Broj odluke: VSRH Revt 73/2009-2

Datum odluke: 02.03.2010

Vrsta odluke: Rješenje

Vrsta predmeta: Građanski - revizija iz trgovačkog spora

Odjel: GRAĐANSKI ODJEL

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Broj: Revt 73/09-2

R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca mr. sc. Jasne Brežanski, predsjednice vijeća, te Davorko Lukanović-Ivanišević, Ivke Zlokić, Đure Sesse i Mirjane Magud, članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „V.-M.“ d.o.o. M., (kao pravni slijednik „M.“ d.d. M., koga zastupa punomoćnik I. B., odvjetnik u Z., protiv tuženika Republika Hrvatska, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza Z., zastupana po Županijskom državnom odvjetništvu, Građansko-upravni odjel u Splitu, radi isplate, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-1558/08-5 od 25. studenoga 2008., kojom je preinačena presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-838/07-5 od 29. siječnja 2008., u sjednici održanoj 2. ožujka 2010.,

r i j e š i o j e:

Prihvaća se revizija tužitelja „V.-M.“ d.o.o. i ukida presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-1558/08-5 od 25. studenoga 2008. i predmet se vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja presuđeno je:

„I. Tuženik je dužan u roku od 8 dana platiti tužitelju iznos od 1.075.194,46 kn sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 06.05.1997. pa do isplate.

II. Tuženik je dužan u roku od 8 dana platiti tužitelju iznos od 90.730,00 kn za troškove spora.“

Presudom suda drugog stupnja presuđeno je:

„I. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj XII P-838/07-5 od 29. siječnja 2008. godine i sudi:

Odbija se tuženi zahtjev koji glasi:

1. Tuženik REPUBLIKA HRVATSKA je dužan u roku od osam dana platiti tužitelju V.-M. d.o.o. M. iznos od 1,075.194,46 kn sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 6. svibnja 1997. godine pa do isplate.

2. Tuženik je dužan u roku od osam dana platiti tužitelju iznos od 90.730,00 kn na ime parničnog troška.

II. Odbija se zahtjev tužitelja da mu tuženik plati iznos od 14.038,75 kn na ime naknade troška za odgovor na žalbu.“

Protiv presude suda drugog stupnja reviziju izjavljuje tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Na reviziju nije odgovoreno.

Revizija je osnovana.

Ovaj sud kao revizijski sud ispituje pobijanu presudu u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom u granicama određeno navedenih razloga pazeći po službenoj dužnosti na bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 8. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08 i 84/08 – dalje: ZPP) sukladno odredbi čl. 392. a. ZPP-a u svezi s čl. 52. st. 4. i čl. 53. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 84/08 – dalje: ZID ZPP/08) i to stoga što je odluka suda drugog stupnja donesena nakon stupanja na snagu ZID ZPP-a.

Iz podataka sadržanih u spisu razvidno je da sudovi nižeg stupnja nisu počinili bitnu povredu postupka na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a glede drugih povreda revident određeno ne navodi u čemu bi se te povrede sastojale pa je stoga ovaj prigovor revizije neutemeljen.

U ovom predmetu potraživanje tužitelj na isplatu temelji se u ovoj fazi nespornim ulaganjima prednika tužitelja u nekretninu koja u naravi predstavlja špilju zvanu „G.“ u M. i to č.k.br. 311/1. k.o. M..

Sud drugog stupnja smatra da tužitelju ne pripadaju prava na naknadu troškova za izvršena ulaganja u iznosu dosuđenom po sudu prvog stupnja stoga što se radi o nekretnini koja u naravi predstavlja pomorsko dobro koje je po svojoj prirodi stvar izvan prometa i predstavlja dobro od općeg interesa za Republiku Hrvatsku (čl. 48. Pomorskog zakona - „Narodne novine“ broj 17/94 – dalje: PZ), te se na pomorskom dobru ne može stjecati pravo vlasništva ni druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi.

Stoga sud drugog stupnja smatra da se glede prava na naknadu izvršenih ulaganja ne može primijeniti čl. 210. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94 – dalje: ZOO) koja odredba regulira institut stjecanja bez osnove.

Odredba čl. 210 glasi:

„Kad dio imovine jedne osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u pravnom poslu ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti tu imovinu. Ako vraćanje imovine nije moguće dužan je nadoknaditi vrijednost ostvarene koristi.

Pod prijelazom imovine podrazumijeva se i stjecanje koristi izvršenom radnjom.

Obveza vraćanja imovine odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala.“

Iz odredbi čl. 48., čl. 51. st. 3. i 4., te čl. 54. i čl. 56. st. 1. slijedi da se pomorsko dobro može dati na upotrebu fizičkim i pravnim osobama u obliku koncesije i da pomorskim dobrom upravlja Republika Hrvatska - dakle o ovom predmetu tužena.

Sukladno odredbi čl. 59. PZ-a pomorsko dobro se daje fizičkim i pravnim osobama za posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje na temelju koncesije na temelju odluke o koncesiji u kojoj se između ostalog utvrđuje i naknada za korištenje koncesije (čl. 67. st. 1. PZ-a) i na temelju odluke o koncesiji davatelj koncesije i korisnik koncesije sklapaju ugovor o koncesiji.

Nije sporno da je tužena pomorsko dobro koje je predmet ovog spora dala gospodarsko korištenje temeljem koncesije trećoj osobi različitoj od tužitelja.

Prema ocjeni ovog suda sud drugog stupnja u svojoj odluci izražava pogrešan stav smatrajući da je domašaj odredbe članka 210. ZOO samo kada se pojam imovine tumači u okvirima prava vlasništva pa da stoga, kako pomorsko dobro ne može biti predmet vlasništva, niti ulaganja u pomorsko dobro ne mogu biti premet bilo kakvog prava.

Suprotno tome ovaj sud smatra da se pojam imovine u smislu čl.

210. ZOO-a treba tumačiti u svjetlu obveznog prava i da se pod imovinom ne smatra samo pravo vlasništva i druga stvarna prava već i svaka moguća korist ili mogućnost povećanja imovine ili prava jedne osobe.

To slijedi iz druge rečenice st. 1. čl. 210. ZOO kojim se propisuje da kada vraćanje imovine nije moguće stjecatelj, dakle onaj koji ostvaruje neku korist, je dužan nadoknaditi vrijednost ostvarene koristi.

To također proizlazi i iz st. 2. čl. 210. ZOO kojim se propisuje da se pod prijelazom imovine podrazumijeva i stjecanje koristi izvršenom radnjom.

Kako se pomorsko dobro daje na korištenje temeljem odluke i ugovora o koncesiji za naknadu, a takva naknada predstavlja korist koju ostvaruje tužena to je u ovoj fazi postupka preuranjen zaključak suda drugog stupnja da tužitelj ne bi imao pravo isplate vrijednosti izvršenih ulaganja u pomorsko dobro, a koja su ulaganja izvršena radi iskorištavanja pomorskog dobra u ugostiteljske, dakle lukrativne djelatnosti.

Stoga zbog pogrešnog pravnog pristupa svi odlučni žalbeni prigovori tužene nisu raspravljeni pa je stoga temeljem odredbe čl. 395. st. 2. ZPP-a odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 2. ožujka 2010.

Predsjednik vijeća:
mr. sc. Jasna Brežanski, v.r.